ГОЛОС
ТИЖНЕВИК

Львів 28 листопада 1937
Рік I. Ч. 46.
Передплата:
(в краю, ЧСР, Австрії й Румунії) місячно 60 гр., чвертьрічно зл. 1·60, піврічно зл. 3·—, річно зл. 5·50. В інших краях піврічна передплата 1 амер. доляр, річно 2 амер. долари, або їх рівновартість у валюті даної держави.
Ціна 15 гр.
Адреса: „ГОЛОС“ Львів, Сикстуська 43. а І.п.

МОРАЛЬ ЗАГИБАЮЧОГО СВІТУ

До справи ганебного нападу „фронтовиків“ з „ФНЄ“ на редактора „Голосу“ ми не верталися б, якби не те, що ця справа викликала деяку реакцію серед громадянства, а з тим і різні „коментарі“, як теж, що преса „ФНЄ“ дальше намагається плюгавити честь та добре ім'я одного із співробітників нашого часопису.

І тому пишемо ці рядки на те, щоб видвигнути кілька засадничих стверджень, з'ясувати наше становище в даній справі, як теж, щоб виявити кількома прикладами моральне обличчя загибаючого світу, який усякими способами намагається вдержатися при життю, а то й надавати йому провідний тон, накидувати громадянству „своє“ несамовите розуміння моралі й етики.

КОДЕКС ЧЕСТИ.

В цілому сучасному культурному й політичному світі обов'язує т. зв. кодекс чести — засади і правила того, як боронити свого доброго імени й чести, як реагувати на зневаги і як поводитися в усіх справах зв'язаних з цим кодексом.

Цей кодекс чести каже навіть, що в деяких випадках тяжку зневагу можна змити тільки кров'ю. І в цілому отому світі поличник за зневагу приймають як річ природню, значить конечну і потрібну.

Ясна річ цього кодексу чести не признають усякі пацифісти, демократи і взагалі люди звихнені, м'ягкосерді і труси. Вони охрестили його навіть варварським пережитком, чимось, що треба усувати з життя, поборювати, нівечити.

А що ми до того світу м'ягкосердних пацифістів і демократів не зараховуємо себе, то й зовсім консеквентно кодекс чести визнаємо і підчиняємося його засадам і правилам.

ПОЛИЧНИК ЦЕ НЕ П'ЯСТУК

Цього нашого становища, яке ми вже з'ясували кількома наворотами, не в силі зрозуміти ніяк люди із наського загибаючого ліберал-демократичного світу. Ясно й виразно, чорним на білому, писав „Голос“, що „ми не прихильники, ні звеличники п'ястука, ломаки чи терору“. Але водночас підчеркував, що „коли хтонебудь поважиться плюгавити нашу Ідею, зневажати і шарпати нашу честь — то не завагаємося зареагувати хочби й поличником“, бо „такий наказ нашої моралі й етики“.

Цю засаду сформулювали ми ясно й виразно востаннє ще недавно. Але який хаос в тій справі панує в умах представників загибаючого світу ліберал-демократії й усяких недолуг, чи пак „творчих націоналістів“ з ФНЄ, з'ясовують найкраще їх відзиви й думки у тій справі. Демократичне „Діло“ (з 19. листопада ц. р.) в своїй статті „П'ястук, як засіб аргументації“ (в якій намагається полемізувати з нашою статтею „Бо такий наказ“...) змішує поличник з... п'ястуком і пише, що „нема такої образи, (?! — ред.), на яку треба б реагувати фізичним ударом“. Радикальний „Гром. Голос“ знову ж закидує нам „фарисейство“ і „подвійну бухальтерію“ і каже, що „не вільно за обиду нападати... взагалі на такого громадянина“. А вкінці клеветники з „ФНЄ“ знову брешуть, що своєю вище згаданою статтею ми „визнали п'ястук своїм засобом боротьби“.

Відповідати на такі закиди й клевети не думаємо. Хто читав статті „Голосу“ — знає й засвідчить, що ніде й ніколи „Голос“ не похваляв фізичного насильства, що з „засадою“ п'ястука, ломаки чи взагалі терору не погоджується, не звеличує ні не пропагує її.

Але ж із того, що ми визнаємо „кодекс чести“ його засади й правила, м. ін. те, щоб на зневагу реагувати й поличником — ніяк і в ніякому випадку не випливає, що поличник це п'ястук. Коли ж хто утожсамлює поличник з п'ястуком, то це хіба доказ, що він взагалі не розуміє, що таке справа чести і її оборона.

І ТОМУ...

І тому, коли співробітник „Голосу“ п. Осип Федорика на нечувану зневагу „Українських Вістей“, які без усякої основи кинули закид продажництва на цілу редакцію „Голосу“, до 24-ох годин сам один зареагував поличником п. Палієву, як відповідальному за ФНЄ і його органи, представившися наперед і зажадавши вияснення в справі статті „Укр. Вістей“, то ціла редакція „Голосу“ солідаризувалася з його слушним вчинком, вважаючи, що „такий наказ нашої моралі й етики“.

І тому, коли дня 3. листопада ц. р., більше місяця після останніх конкретних й обоснованих закидів „Голосу“ проти п. Палієва і деяких до того ще багато разів передних до того ще багато разів передтим, — трьох фронтовиків нападає увечері на одного, на редактора „Голосу“ й один із них б'є зненацька із-заду в голову, заявивши тільки **потому**, що вони „фронтовики“ — то ми такий вчинок назвали й уважаємо ганебним і бандитським.

Заява п. Осипа Осадци, одного із напасників (підчеркуємо, що маємо свідків, які твердять, що було трьох напасників!), надрукована в 45. числі „Голосу“, в якій він осуджує свій вчинок і вважає його нижчим гідности українця, ніяк і ніяким чином не оправдує „провідника“ Ф. Н. Є., ні махінацій його махерів. Навпаки осуджує їх, б'є їх по лиці, не зважаючи на те, що писав її (їх!) п. Осадца з власної спонуки, чи з якої інакшої.

ЩОБ РЯТУВАТИ „ГОНІР“ ФНЄ

Бо п. Осадца, щоб рятувати „гонір“ ФНЄ, осуджує тільки свій вчинок. Другі напасники, яких роля була гіршою і ганебнішою за ролю п. Осадци — мовчать: один взагалі боїться себе виявити, другий п. Шиян, що проводив цілим нападом неозивається. І статті його не зважаючи на те, що провід ФНЄ гучно-шумно заповів „потягнення“ напасників до... „організаційної відповідальности“, дальше за повним підписом появляються в органах ФНЄ.

І тому свою думку про ганебний бандитський напад і про бандитів з ФНЄ піддержуємо, тимбільше, що досі „провід ФНЄ“ цього нападу офіційно не осудив, але навпаки розписувався про нього в спосіб, щоб як мога понизити нападеного „фронтовиками“ редактора „Голосу“.

АБО — АБО

Ціла ота „заява“ п. Осадци, як не можна краще виявляє моральне обличчя і всю нікчемність п. Палієва і **деяких** (підчеркуємо, бо не пишемо цього про всіх людей з ФНЄ!) його прибічників, між якими є колишні старшини, військові, значить люди, яких в перший повинен би обов'язувати „кодекс чести“.

Бо треба підчеркнути: через дев'ять місяців „Голос“ ставив їм (не цілому ФНЄ) конкретні й обосновані закиди. Через цілий той час вони не реагували, ані не відповідали на них, значить, або вони не могли заперечити наявної правди тих закидів і не вважали їх зневагами, або вони люди без відповідальности й чести. Іншої можливости нема.

Спроба їх „реакції“ — бандитський напад на редактора „Голосу“ стрінувся із загальним осудом громадянства і навіть самих членів „ФНЄ“, які починають покидати ряди „Фронту“, збагнувши збріханість його „провідників“. Щоб рятувати себе перед оцим осудом провідники ФНЄ, між якими не бракує людей обізнаних з большевицьким методом, друкують „заяви каяття“ п. Осадци, і в одній із них підчеркують, що Осадца допустився „негідного вчинку, який ФНЄ осуджує і поборює“.

Ми вже мали нагоду виказати конкретним прикладом із Холоївщини, що власне ФНЄ похвалює такі вчинки. Ми вже мали й маємо нагоду друкувати й листи самих членів ФНЄ, які виступають з його рядів, закидують провідним людям з ФНЄ неправду, провокацію й інтриги (див. заява Дмитра Макара в 39. числі „Голосу“ й лист від чотирьох селян із Збаражчини в цьому числі).

ДАРЕМНІ НАМАГАННЯ

І тому не врятує вже „ФНЄ“ навіть й Осадца отой на думку „У. Вістей“ „символ відповідальности і цивільної відваги“. Не вибілять п. Палієва і деяких його прибічників від закидів клевети, фальшівництва, денунціяцій й бандитизму зручно сконструовані — одна для зовнішнього, друга для внутрішнього ефенівського світу — заяви п. Осадци! І всі оті „штудерні пояснення“ „У. Вістей“, як назвав це „Гром. Голос“, в кожного хто тільки трохи думає, викликують почуття огиди. Це ж бо зблязовані політичні махери і труси, намагаються заслонитися, рятувати свою „честь“ і захитаний „авторитет“ честю й гідністю низового свого члена, селянина з походження, із фаху робітника.

І ці такі даремні хоч і зусильні намагання засвідчують найкраще про кризу, яку переживає ФНЄ — ота махнівщина нашого сучасного життя — і прекрасно виявляють усю недолугість наського загибаючого партійного світу і його мораль, хочби і як не намагалися окремі його групи і кліки підшиватися під ідею і світогляд націоналізму.

Скорше бо чи пізніше життя безпощадно й невблаганно здирає з отих тоже-націоналістів маску і ставить їх на належному місці в усій їх наготі й „величині“.

ЧИТАЙТЕ Й ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ „ГОЛОС“!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Високоповажаний Пане Редакторе!

Члени Кружка Українських Студентів у Вильні, зібрані на Ширших Сходинах, обурені підступним нападом осібняків з Ф. Н. Є. на Вашу цінну нам і цілому українському студентству особу — п'ятнують цей вчинок, як негідний членів Української Нації.

Заразом пересилають Вам щирі побажання дальшої невтомної праці над здійсненням Великої Ідеї.

Щирий Студентський привіт

В. Гуцуляк, голова — О. Данилевич, секретар

До Хвальної Редакції „Голос у Львові.

Просимо ласкаво помістити в одному з найближчих чисел Вашого часопису таку нашу заяву:

Українське Громадянство міста Рівного на Волині обурене ганебним просто бандитським нападом паліївських руїнників з „Ф. Н. Є.“, тим, що перед двома тижнями рука одного засліпленого партійця з „Ф. Н. Є.“ посміла піднестись на п. ред. Богдана Кравцева.

Цей бандитський напад уважаємо негідним людини і тому як найгостріше п'ятнуємо, а також і осуджуємо напасників як шкідників, які мають за ціль вдеморалізувати наше культурне національне життя. І віримо, що цей бандитський напад ще раз пригадає Українському Громадянству про цілу ролю нікчемних людців з „Ф. Н. Є.“, як шкідників нашої загально-національної справи.

Рівне, дня 24. XI. 1937 р.

В. Ярмолюк, голова ОНК., д-р мед. Роман Могильницький, Ів. Морозюк, М. Семенюк, Р. Бобешко, Г. Лукашевич, О. Шкурська.

До Хв. Редакції „Голосу й „Напередодні“ у Львові.

Звертаємось з великою просьбою до Вас:

Помістіть наш допис у найближчих числах Вашого часопису. Ми є певні, що не відмовите нам цього.

Ми нижче підписані молодь села Щаснівки, збаразького повіту. Були ми до сего часу членами Ф. Н. Є. Читали ми тільки пресу п. Палієва і його товаришів. Завважували ми у деяких статях у „Батьківщині“ і „Українських Вістях“, ріжні ганебні наклепи. Пізнавали ми вже, що нам не по дорозі з п. Палієвом і його товаришами, але чекали ми — думали, що може зміниться.

І врешті дочекалися ліпшого: Дня 3. XI. 1937 р. напали товариші з організації п. Палієва на особу ред. „Голосу“ і „Напередодні“ п. ред. Б. Кравцева. Який ганебний напад.

Застановилися ми над тим... Опісля сказали ми ще раз, що нам не по дорозі з Палієвом, не хочемо бути бандитами, що виховуються у його організації, яка щойно недавно зорганізована, а вже видим гарні висліди їх праці. А що далі буде?

Ми від нині стаєм невідступними прихильниками і передплатниками часописів „Голосу“ і „Напередодні“, що видає п. Б. Кравців, і кличемо ще своїх товаришів, працювати спільно з нами для добра цілої Української Нації. Щасти Боже!

Щаснівка, дня 20. XI. 1937 р.

Євген Куш, Павло Нагай, Зеновій Нагай, Петро Ткачук.

З життя і преси

Джерела розкладу і ґанґрини

(Таємні інструкції для розкладу ворожих організацій)

Париж, 2. листопада 1937.

I. Куліси пірвання ген. Міллера

Пірвання ген. Міллера, щераз звернуло увагу цілого світу на ту підземну, розкладову роботу, що її ведуть большевицькі аґенти по всіх краях світу. Виникають різні здогади, поліція шукає за справниками злочину. Та мало хто звертає увагу на те, що діється в середовищі, з якого „счез“ ген. Міллер, себто середовище московської еміґрації в Парижі.

Ця еміґрація, як уже сьогодні можна ствердити, була предметом постійної та впертої розкладової роботи Комінтерну. В кожній еміґрантській організації загніздилися міцно аґенти московського Г. П. У. або його „симпатики“, які так потрапили замаскуватися в окруженні, що сьогодня ці організації невсилі уже їх розкрити, та очиститися від тих розкладових бацилів.

Таємні інструкції, що їх нижче наводимо, дуже наглядно вказують на ті методи і засоби, якими комуністичні й інші аґенти користуються для нищення невигідних їм організацій і груп. Аж коли бачити, до якої міри може посунутися у тих звиродніли́х істот злочинність, хитрість і неперебірчивість в засобах. Підступ, брехня, кривлення душею, підкупство, ламання людських душ, оплюгавлювання усіх святощів — оце їх зброя.

Тому й не диво, що, коли в останніх часах у зв'язку з пірванням ген. Міллера, почалися гарячі пошукування за справниками — почала виходити на верх і та гниль та розклад, якими просякли майже усі еміґрантські московські організації. Почалися обвинувачування осіб а то й цілих груп й організацій. При цьому вилазять на верх різні скандали. Це до решти добиває московську еміґрантщину. Люди тратять довіря навіть до найближчих. Серед загалу запановує зневіра, пригноблення і ростіч.

II. Настрої серед білоґвардейщини

Добре з'ясовує ці настрої, ту цілу гниль серед московської еміґрації — російський еміґрантський часопис „Послѣдные Новости“ з дня 23. X. 1937. № 6055. в статті п. з. »„Внутренняя линія“ и Н. Т. С. Н. П.«. Його ревеляції переповідаємо й інструкції подаємо в дослівнім перекладі.

„Національно-трудовой союз нового поколѣнія“ (Н. Т. С. Н. П.) закинув публично московській військовій організації Р. О. В. С. в Парижі, що серед її членів існує т. зв. „внутренняя линія“ (себто рід контррозвідки), яка спільно з деякими визначними людьми з Р. О. В. С. і других організацій і є під впливами Г. П. У На це члени Р. О. В. С. відповіли, що правда в їх організації існує „внутренная линія“, але тільки для „внутрішнього ужитку“, що вона обсаджена певними людьми, та, що про неї знав ген. Міллер, як голова Р. О. В. С., а навіть користувався нею. Натомісць один з членів Р. О. В. С. закидує організації Н. Т. С. Н. П., що в неї є теж „внутренная линія“, яка дійсно веде провокаційну, деструктивну роботу. Во на має своїх агентів, таємні інструкції, шифри і клички, а своїх агентів висилає до всіх еміґрантських організацій, **за винятком комуністичних.** Ця організація в р.р. 1934—1937. звернула була пильну увагу на Р. О. В. С., старалася її дискредитувати, підривати довіря до проводу, поширювати сплетні і т. д. Одним словом поступала увесь час після залученої нище інструкції:

II. Таємні інструкції із „Курса Обще-технической подготовки“

Розділ 15.

I. РОЗКЛАД ОРГАНІЗАЦІЙ. (ворожих)

Вступ в організацію. Для цієї праці потрібні люди або ФАНАТИЧНО ВІДДАНІ СПРАВІ, які уважають, що для осягнення своєї цілі все є допустиме, що ціль не тільки оправдує, але й освячує всякі засоби, — або ВЕЛИКІ МИСТЦІ, що підіймаються цього діла ЗА ГРОШІ, або вкінці люди, що БОЯТЬСЯ РЕПРЕСІЙ ЧИ РОЗКРИТТЯ (здемаскування). Над цими людьми необхідна строга контроля.

Перші, безперечно, багато цінніші, але вони мусять бути дуже сильні морально, тому, що ця праця надзвичайно роз'їдає людей.

При вступі до організації потрібна якнайбільша обережність і витривалість. Цієї роботи не вільно вести поспіх. Коли люди знають, що ви перед тим були у ворожій організації, треба вийти з неї постепенно, прикидуючись незадоволеним і розчарованим.

Краще коли вас в намічену вами організацію попросять. Коли ж входите в неї самі, то робіть це постепенно і в ніякому випадку не проявляйте відразу великого захоплення (новою) організацією. Прикидайтеся, що ви самі тільки постепенно просякаєте новою ідеєю. Примушуйте других, щоб вас переконували, деколи перечте і тільки поволі піддавайтеся вговорюванням та доказам. Постепенно (входіть) втягайтеся в працю, починайте від найпростіших. Не домагайтеся довіря — треба виробити собі опінію доброго скромного працівника. Коли тільки можливо, старайтеся стати незаступним і щойно тоді приступайте до основного свойого завдання.

II. ДИСКРЕДИТУВАТИ ПРОВІДНИКІВ

1. Дискредитувати кращих працівників з-поміж звичайних членів в їх же середовищі. Вказувати на те, що зараз то вони гарні, але, коли будуть у відповідальній роботі — „напевно схитрять“.

Здискредитувавши їх в крузі рядових членів, ви тим самим уже дискредитуєте їх і в очах провідних органів.

2. Дискредитувати провід, починаючи з другорядних фігур. Їх легко обезславити. А обезславивши вказувати як можна було таких людей назначувати на відповідальні пости і тим підкопуватися під вищі керівні органи. Почивати відразу від верхів небезпечно.

3. Дискредитуючи когонебудь, треба йти постепенно і то найкраще починаючи з дружніх перестог та, переходячи поволі до насмішок і кпин. Особливо важливі є для цієї ціли сплетні про життя намічених вами осіб, хоча б тільки їх особисте. При поширюванні сплетень конечно, щоб вони до деякої міри були правдоподібні.

4. Дуже корисно вказувати на надмірне присвоювання собі влади поодинокими представниками керівних органів, на їх неморальність, неспосібність, нетактовність супроти рядових членів.

Таким шляхом йти з низу до верхів. Підорвавши доволі авторитет головачів — переходити до чергової стадії праці:

III. ДИСКРЕДИТУВАТИ ТЕХНІКУ РОБОТИ

1. Що робота ведеться невміло та вяло.

2. Що провідникові ставлять перед організацією завдання, яке заспокоюють їх особисте самолюбство, що побільшують їх особисту і громадянську вагу, або дають їм матеріяльні вигоди.

3. Вказувати на непотрібність та дрібничковість щоденних праць.

4. В спорах піддержувати НАЙБІЛЬШ ЛІНИВИХ і несправних членів, кажучи, що в серіозній і відповідальній роботі вони, зовсім певно, будуть першими.

IV. ПСУВАТИ ВІДНОСИНИ ПОМІЖ ЧЛЕНАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Однією з основ сили організації це обопільне довіря і дружба поміж її членами. Цю дружбу треба конечно знівечити. Способів на це багато: гра на честилюбивості членів: вказувати, хто то працює більше від других, а (в організації) має менше значення. Треба, сіяти поміж членами непорозуміння на тлі придатности поодиноких членів для роботи. Робити підсумки праці та вказувати, що на поодиноких членах другі „виїзджають“. Інколи добре є використати (вороже) особисте відношення поміж двома членами для створення двох ворожих груп, деколи навіть без їх відома.

Розповсюднювати сплетні про особисте і родинне життя поодиноких членів, а передовсім про провідні особи.

Якщо той, що веде таку роботу має засоби, то його завдання стає значно лекшим. Повести (потрібну нам особу) в ресторан, помогти (їй) в скрутну хвилину, через що можна легко придбати союзника. Одначе не вільно вербувати ідейного активу — можуть видати.

Розхитавши авторитет провідників, здискредитувавши та загальмувавши технічну роботу можна переходити до головного завдання — до захитання самої ідеї противника.

V. ПОШИРЮВАННЯ ПОГОЛОСОК.

Цілі, для яких поширюється поголоски, можуть бути всілякі: щоб поширити паніку у противника, а скріпити на дусі симпатиків, щоб дискредитувати противника, щоб затерти сліди, щоб збудити сторожкість населення в означеному напрямі.

Поголоска повинна бути цікава, дотепна, або тривожна. Вона повинна бути цікава, а длятого навіть краще коли вона має деяку обоснованість, напр. значучи заздалегідь про якісь події, пустити в обіг свою думку як поголоску. Поголоска повинна мати цікаві подробиці.

(Докінчення буде).

ІЗ БІЛОРУСЬКОГО ЖИТТЯ

Узв'язку з забороною проявлювати діяльність Білоруській Партії Націонал - Соціялістів — в граничний смузі (про що ми вже згадували) — Центральний Комітет Білоруської Партії Націонал-Соціялістів переніс свій осередок з Вильна до Ліди. Туди перенесено теж Редакцію партійного органу „Нови Шлях“.

З ЖИТТЯ ЛИТОВЦІВ

Дня 21. X. адміністраційна влада припинила литовський тижневик „Вілніаус Ритоюс“ — („Виленське завтра“), — що мав наклад до 12 тисяч примірників. Литовці до цієї пори не одержали дозволу на видавання постійного тижневика. В сучасну пору виходить тільки один тижневик „Вільніаус Жодіс“, — напрямку націонал-соціялістичного.

В Листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть їх на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

Протибольшевицька вистава в Берліні

(Спеціяльна кореспонденція для „Голосу“).

6. листопада — в день приступлення Італії до німецько-ніппонського протикомінтернівського пакту й напередодні 20-річчя жовтневої большевицької революції — відкрили врочисто в Берліні велику виставу **„Большевизм без маски“**. Вистава влаштована в будинку колишнього німецького парляменту, в приміщеннях вокруг підпаленої комуністами в лютому 1933. р. залі засідань, що нарочно досі невідреставрована, є переконливим доповненням властивої вистави.

Ціла ширінь будинку парляменту виповнена між могутніми колонами головного порталю німецькими й італійськими прапорами — бо у виставі бере участь на німецьке запрошення теж фашистівська партія. В центрі порталю височений шкелет в однострої червоноармійця, що обгорнений полум'ям іде через земну кулю. Увечері цей шкелет освітлений прожекторами й робить особливо сильне враження.

Сама вистава вивінувана під технічно-мистецьким оглядом вповні. Головний жанр творить фотографічний матеріял у побільшеннях і монтажах, як теж цитати з уст чи з-під пера самого ворога. Позатим ворожа преса, летючки, прапори, ордери, зброя і т. д. Багато місця присвячено Іспанії, подана крім цього образова статистика червоного терору в самій Росії, якого жертвою впало до 1923. року 25 єпископів, 1215 священиків, понад 6000 професорів й учителів, майже 9000 лікарів, майже 11.000 поліційних старшин, понад 54.00 старшин, 260.000 жовнірів, 48.000 поліцаїв, 19.850 урядовців, 250 інтеліґенції 192.000 робітників і 815.000 селян. Маса матеріялу про нужду в Совєтах.

В позитивній частині виставки, що посвячена боротьбі націонал-соціялізму і фашизму з большевизмом, підкреслені моменти творчости й ладу, репрезентовані обома революціями, спасення перед руїною, що є їх заслугою перед власними націями й світом, та мученництва борців за перемогу націоналістичної ідеї. В італійському відділі багато знимок помордованих комуною 4000 фашистів, теж знимки і прізвища 1200 вбитих і 5000 ранених у Еспанії італійців, що борються там за Европу. Відчувається перед цими знимками й іменами, в обличчі різних їхніх переможних трофеїв й документів історичної успішности обох націоналістичних революцій — патос нашої великої доби. Скривили зате аранжери вистави ці революції й тих героїв, що боролися й борються проти большевизму там, де найважче боротися — в самому СССР. Це не припадок на жаль — провідна ідея вистави виказує в певному напрямі нелогічне викривлення.

Большевизм представлений як виключний продукт жидівства — не тільки, коли йде про Німеччину — що було б ще зрозуміле, але й у відношенні до СССР і цілого світу. Що роля жидівства у большевизмі мусіла найти таке своє насвітлення на виставі — зрозуміле. Але, це конечно ствердити ясно й недвозначно, ця роля нарочно тут, як і в деяких других ділянках німецької пропаганди — перебільшена з метою проводження певної лінії, що її можна звести до арґументу: московський нарід не винен — винні жиди!

Сама вистава намагається додержувати цю тенденцію нераз такими ґротесковими способами, що доводиться здвигати тільки плечима. Так напр. стрічаємо в одному місці протиставлення образу царя, що благословить іконою салдатів — бунтуванню жидами народу проти цього ж царя. Або несподіване з'ясування суті революції 1905. року в той спосіб, що вона була нічим іншим, як використанням жидівством ослаблення царату після російсько-ніппонської війни для реалізації своїх кривавих плянів.

На цілій виставі ні у відношенні до минулого ні теперішнього, ніде не підкреслений момент існування поневолених націй в СССР, яких боротьба є чейже таким самим історичним фактором, як боротьба націонал-соціялізму чи фашизму з комунізмом у себе дома. Зате довідуємося на виставі, що Полтава лежить в південній Росії, що Росія була житницею Европи (ми чули, що **Україна** є примусовою житницею Росії, а а потім уже й Европи), що населення СССР — це „російський нарід“, що “незломна сила“ російського селянства є загрозою большевизму (ми чули про спротив колективізації на більшу скалю тільки на не-московських теренах) і т. д. Слово Україна, оскільки не помиляємося, ужите на цілій виставі тільки раз і то в одній нотатці „Журналь де Женев“...

В Совєтах є ж при найвищій владі нині такі москалі, як Молотов, Ворошилов, Єжов, Калінін, Андреєв, Жданов або такі духом росіяни як Сталін Чубар, Мікоян чи Межлаук. Аналогій між стилем доби Петра І., ба навіть Івана Грізного чи Калити, — і Сталіна стільки, що аж моторошно стає. Історичні початки большевизму виводять від декабристів, а між ними не було жидів, жидами не були ні Бєлінскій, ні Чернишевскій, ні Бакунін, ні Герцен, ні Плеханов, ні сам Ленін, ні його фінансіст Морозов, ні Крапоткін ні Лев Толстой, а всі вони так чи інакше зв'язані історично з большевизмом. Жидів влучно окреслили „комівояжерами революції“ — тим вони були і є в різний час в різним степені і за це несуть відповідальність, але большевизм є продуктом московської нації і хто цього не хоче бачити, той 1. мусить натрапляти на незрозуміння половини населення СССР, яка є немосковська і бачить передовсім у Москві, разом з цим, звичайно, вже й у її „комівояжерах“ своїх ворогів і 2. той пережити може великі несподіванки, напр. не тільки в стилі афери паризького генерала Скобліна, але в мільйонових розмірах московської національної стихії. Ці несподіванки, ясно, не лежать в інтересі визволення світу від московських історичних патологізмів.

Зміст берлінської вистави змушує до таких рефлексій — так само, як висилка пропаґандивних брошур німецького міністерства пропаґанди в московській мові — до українських редакцій. Як важко іноді навіть в авторитарній державі пробивається коли не здоровий глузд то бодай „бон-тон“ супроти других, хай і поневолених, націй — переконатися можна напр. у берлінській прилюдній пруській державній біблютеці, де Україна й українець окреслені ще до нині, як „Малоросія“ й „малорос“. Смішно, ні? Але науці часто важко вийти поза свої мури, зате гірше, коли це буває з такою важною ділянкою **політики**, як пропаґанда...

Берлін, початок листопаду 1937. **Р-ч.**

За національну честь

В систематичному наступі на цілу українську націю не полишено теж і українського студентства і так до важкої боротьби з матеріяльними труднощами прилучилася ще боротьба з суто політичними перешкодами. Проте ж студентство, свідоме своїх завдань не дозволить нарушити його національної чести і гідности.

Солідаризуючись з поставою центру українського студентського життя у Львові — українське студентство Варшави відбуло дня 14. листопада 1937. р. студентську анкету, на якій обговорено цілий ряд справ узв'язку з новим курсом супроти українців на Високих Школах.

Першим, що треба було рішити, це з'ясувати відношення українців студентів до польських професійних високошкільних товариств. Бо українці студенти з браку власних проф. товариств ставали мимовільними членами таких же польських. В останніх часах в тих суто професійних товариствах поведено наступ на українців, що мав на меті позбавити їх внутрішньої національної гордости й чести, — а саме виділи згаданих товариств домагалися від новоступаючих українців називати себе „русінами“, „млодорусінами“ і т. д. на всякий випадок не українцями.

Українське студентство до краю обурене таким трактуванням зареагувало в той спосіб, що незважаючи на одиноку можливість користати з наукових матеріялів, доступних в згаданих польських професійних товариствах, — рішило одноголосно зрезиґнувати з тих можливостей, та власними силами, створити власне професійне товариство.

У вислідї анкети ухвалено одноголосно резолюцію, в яких говориться, що загальний наступ на українство супроти українського студентства проявляється в нечуваній вимозі зрезиґнувати із свого національного імені. Українське студентство, реагуючи на це виступає із всіх польських професійних товариств та доложить всіх старань оснувати власні організації. Зібрана на анкеті молодь закликає все українське громадянство підтримати українське студентство в його боротьбі.

КОРОТКО:

АВСТРІЯ

— У Відні викрили таємну друкарню та арештували персонал редакції нелеґального гітлерівського часопису „Естеррайхішер Беобахтер“. Друкарня мала новітні машини. — Узв'язку з тією справою вже арештовано кількадесять осіб.

АНГЛІЯ

— Узв'язку із поїздкою лорда Галіфакса до Берліну відбулася ув англійській палаті лордів велика дебата над колоніяльною проблемою. Всі промовці підносили потребу і вагу порозуміння із Німеччиною. Зокрема ж представник „Партії Праці“ ствердив конечність наново розглянути основно, на терені Союзу Народів, колоніяльне питання. — Лорд Плімут, представник уряду, заявив, що ніхто більше, як англійський уряд, не бажає собі порозуміння із Німеччиною і взагалі позитивної розв'язки цілости пекучих актуальних справ.

— Англійський уряд заявив, що на випадок війни ціла Англія буде поділена на 15 районів та будуть визначені спеціяльні комісії для контролі й управильнення справи прохарчування населення.

— До Лондону приїздив бельґійський король Леопольд III. у відвідини до англійського короля.

— Уся майже преса пише про можливість звороту Німеччині частини, а то й усіх забраних їй по світовій війні колоній. Найпростішою дорогою до цього було б приступлення Німеччини до Ліґи Народів і новий розподіл мандатів. Знов же, щоб це могло статися, треба зреформувати статут Ліґи Народів, відділюючи пакт Ліґи від її дотеперішньої підстави — Версайського трактату.

— Мирову нагороду Нобел'я одержав ц. р. лорд Роберт Сесіль.

ЕСПАНІЯ

— Червоний еспанський посол у Лондоні — Аскарате склав перед англійським урядом протест проти недавно започаткованої політики порозуміння поміж Лондоном й еспанським національним урядом у Саляманці. — Як відомо, недавно Лондон і Саляманка обмінялися вже тимчасовими дипломатичними представниками, т. зв. аґентами. У згаданому протесті черв. еспанський уряд у Валенсії підносить, що таким чином вже й Англія визнає ген. Франко і підпирає „ребеліянтів проти правного (!) еспанського уряду“ (!! — цебто отих міжнародніх московсько-большевицьких пройдисвітів і недобитків!).

— Національний еспанський уряд ген. Франко визнали вже й Ніппон, Мадярщина та Австрія.

— Величезну сензацію у світі викликала постанова советського уряду згодитися на англійський плян повного відкликання усіх чужоземних добровольців із Еспанії. Тією несподіваною згодою СССР перелякана головно, Франція. Згаданий крок СССР пояснює собі світ тим, що вже і Москва уважає дальшу боротьбу червоних проти ген. Франко за безвиглядну, а еспанську війну за перерішену в користь еспанських націоналістів.

— Уряд ген. Франко має визнати Маньджу-Ді-Го і після цього національна Еспанія і Манджурія мають приступити до пакту трьох проти Комінтерну.

ІРЛЯНДІЯ

— Перед кількома днями в Дебліні, столиці вільної ірляндської республики, усунено пам'ятник англійського короля Юрія II., що досі стояв перед т. зв. ткацькою залею в дільниці Комбер. В цей спосіб усунено останній англійський пам'ятник у Дебліні.

ІТАЛІЯ

— Віцекоролем Абісинії має бути незабаром іменований князь д' Аоста.

— До Риму приїхав із спеціяльним дорученням шеф німецької поліції — Гіммлер.

КИТАЙ

— Представник Міжнародного Червоного Хреста в Китаю подає, що дотеперішні втрати китайців у війні з Ніппоном виносять — 800 тисяч убитих.

— Ніппонський щоденник „Юміюрі Шімбун“ подає вістку, що китайський уряд звернувся до британського амбасадора в Нанкіні із проханням, щоб Англія посередничала між Ніппоном і Китаєм.

— Китайський уряд переніс столицю із Нанкіну до Чунькіяню. Нанкін є вже безпосередно загрожений ніппонською армією.

НІМЕЧЧИНА

— У жахливій летунській катастрофі біля Остенди згинула уся рідня великого геського князя Юрія. Всі вони летіли до Лондону на шлюб брата вел. князя.

— Премієр ген. Ґерінг має незабаром поїхати до Австрії. Тут, в м. Мавтендорф б. Зальцбурга зустрінеться із австрійським мін. зак. справ Ґ. Шмідтом та ін. Здогадуються, що предметом нарад Ґерінга із австр. політиками будуть передусім господарські справи.

— Сотник Фріц Відеман, адютант і найближчий співробітник Гітлера, виїхав до ПАС Штатів. Сподіються, що він відбуде розмову із през. Рузвелтом.

— Англійський міністр лорд Галіфакс відбув розмови із Ґерінґом (у Берліні) та Гітлером (у Берхтесґаден). Ці розмови мають стати підставою до майбутнього порозуміння поміж Англією і Німеччиною.

НІППОН

— Утворено тут головну цісарську кватиру, що має завданням — усправнити та сцентралізувати діяльність усіх державних урядів. Цей факт матиме своє значення передусім для дальшого перебігу ніппонсько-китайської війни.

ПАЛЕСТИНА

— Від давна вже тривають криваві заворушення у Трансйорданії, але в останьому часі вони перемінилися у збройне повстання. В різних місцевостях населення одночасно напало на поліційні постерунки і на уряди. Англійська адміністрація — скріплені відділи поліції і війська намагаються здусити повстання. При тому беруть як закладників мухтарів (війтів) із сіл.

ПАСШ

— В день 1, липня ц. р. населення Півн. Американських Союзних Штатів виносило 129 мільйонів, 257 тисяч осіб. У порівнянні із 1936. р. населення ПАСШ зросло на 0.6 процент.

ПОЛЬЩА

— У Варшаві стверджено страшну недугу прокази у 56-літньої жидівки — Файґи Швібуської. Її перевезено до Естонії, до окремого шпитала для прокажених.

СССР

— Берлінський „Фелькішер Беобахтер" подає, що вдова по Леніні — Крупська іменована заступником народнього комісаря освіти.

— Головного редактора „Журналь де Моску" (большев. часопис у французькій мові, — орган народнього комісаріяту закордонних справ) — Віктора Кін'а і його заступника Богомолова усунули із їх становищ і, як кажуть, арештували. — В. Кін прийшов був на редактора „Ж. д. М." на місце арештованого півтора року тому Раевского. Кін це молодий совет. письменник і б. кореспондент ТАСС-а в Римі й Парижі.

— Усунено й арештовано редактора щоденника „Гудок", — органу народ. комісаріяту луфи (комунікації) — Співаковського.

— Арештовано Яковлеву, наркомісаря фінансів, а на її місце призначено Соколова. — За останні 4 міс. усі міністри РСФСР, враз із премієром Сульомовом, були усунені і заступлені новими. Одинокий, що ще залишився із старих — це Лізіцін, народн. комісар рільництва.

ШВАЙЦАРІЯ

— Кілька тижнів тому швайцарська поліція перевела масові арештування серед комуністів. З цього приводу Швайцарська Комуністична Партія хотіла перед кількома днями влаштувати протестаційні збори. Вміжчасі, одначе, поліція перевела ревізії у комун. верховодів, знайшла в них багато компромітуючого матеріялу і на цій підставі арештувала двох комуністичних вожаків: президента Комун. Партії — Дроц'а та Вальтера (обидва посли). Рівночасно закрито орган тієї партії „Фрайгайт" (Воля).

— Дня 28. листопада ц. р. відбудеться загальне всенародне голосування (плебісцит) над тим, чи заборонити засновувати у Швайцарії масонські і їм споріднені товариства. Масонська швайцарська льожа називається „Альпіна".

Із суматохи на СУЗ

КУДРЯВЦЕВ І БОНДАРЕНКО ТАКИ АРЕШТОВАНІ

Світова преса приносить потвердження, що М. І. Бондаренка — „прем'єра" УССР та 2. секретаря ЦК КПбУ — О. О. Кудрявцева заарештувало ГПУ й повезло в Москву. Обидва експоненти московського панування на СУЗ знаходяться тепер у в'язниці в Лубянці. Бондаренка обвинувачують у зв'язках з „українськими націоналістами".

Підчас святкування т. зв. 20-ліття московської революції, на урядовій трибуні в Києві з'явилися підчас військової паради окупантських московських військ наступні большевицькі „величності" московського панування на СУЗ: Косіор, Петровський, Сухомлин, командарм 2. рангу Федько (комендант київської військової округи). Щаденко (член військ. ради К. В. О.) начальний шеф ГПУ на СУЗ — Ізраїль Леплевський, секретар комсомолу Усенко, та нова „сходяча зоря" сталінівського режиму на СУЗ — малорос Дмитро Матвійович Євтушенко, секретар київського обкому й міському КПбУ.

Велике враження викликала відсутність В. П. Затонського, довголітнього лаполиза всяких сталінослужак на СУЗ. Узв'язку з тим рознеслися поголоски про **арештування Затонського.** Ці підозріння скріпило ще іменування нового заступника народнього комісаря освіти УССР — В. В. Ігнатенка. Це іменування проголосили „Вісті" з 12. листопада ц. р.

НОВІ „СЕКРЕТАРІ"

Уже перед кількома тижнями повідомляли ми про те, що ГПУ зліквідувало 1. секретаря харківського обкому КПбУ — М. Ф. Ґікала. На його місце призначили Олексія Васильовича Осіпова.

За Ґікалом полетів тепер І. секретар дніпропетровського обкому КПбУ — Натан Веніямінович Марголін, щирий, расовий друг „товариша Менделя" — Хатаєвіча. — роблячи місце малоросові Дем'янові Сергійовичові Коротченкову (він підписується Коротченков!).

Від часу XIII. з'їзду КПбУ (червень 1937. року) зліквідувало ГПУ з сімох обласних секретарів наступних: в Київщині — Кудявцева, у Вінниччині — Чернявського, у Дніпропетровщині — Марголіна, у Чернігівщині — Маркітана. в Харківщині — Ґікала, в Одещині — Веґера. На свойому посту остав тільки секретар донецького обкому — Е. К. Прамнек, який прийшов туди в травні ц. р. на місце „викритого тонкого шпигуна" — С. А. Саркісова.

МОСКОВСЬКІ ПАМ'ЯТНИКИ

В Києві мають в 1938. році побудувати пам'ятник „звільнення України від інтервентів".

Рівночасно повідомляють київські „Вісті" про те, що в ряді українських міст побудовано пам'ятники Леніна: в Чернігові, Конотопі, Ічні, Батурині (на Чернигівщині) і в Оринині (на Поділлі).

ВОРОЖІ ЕЛЕМЕНТИ Й ВИБОРИ

„Вісті" з 3. листопада містять алярмуючу передову статтю, в якій б'ють на сполох (котрий вже це раз?), що „до складу дільничних виборчих комісій вдалося пролізти ВОРОЖИМ ЕЛЕМЕНТАМ". Зокрема доносять „Вісті", що такі випадки часто траплялися в Савинському районі (Харківщина), в Опішнянському районі (Полтавщина), в містах Новоград-Волинський (на Житомирщині) і Серго — колишня Кадіївка (на Донеччині). У всіх цих околицях намагалися „ворожі елементи перекрутити положення про вибори (себто виборчу ординацію — прим. ред.) на свою користь".

„Вісті" з 2. листопада лають „районні організації Хмільницького району, Вінницької області за те, що досі як слід не заходилися, щоб до кінця очиститися від контрреволюційного, буржуазно-націоналістичного охвістя та їх покровителів". В деяких селах району: Уладівка, Кулібабинці й інші, „мали місце ворожі виступи підчас вивчення положення про вибори". Ці ворожі виступи були такі сильні і мали такі великі впливи в селі Журавлі, що тут „довелося змінити ввесь склад дільничої комісії. Не хоче якась комісія слухати директив компартії і ГПУ на це має Москва розв'язку: — змінити склад комісії! І нехай тут хтось посміє сумніватися в „демократичність" „виборів"!

„Вісті" з 4. листопада атакують у великій статті виборчу комісію в Макіївці на Донеччині за те, що між членами комісії викрито багато ворожого елементу. Деякі з „викритих ворогів народу виключалися вже за контрреволюційні дії з партії".

В селі Печеське біля Красилова на Вінниччині арештували ГПУ українського селянина Методія Олещука і поставило під суд за те, що дозволив собі „на ворожі вихватки, спрямовані на зрив підготовки до виборів". Його засудили на 2 і пів р. тюрми. („РАТАУ" звідомлення з 2. листопада).

З малими засобами до великих цілей

Поверхня нашого суспільного життя під сучасну пору прибирає що-раз то більш різнородний вигляд. Втиснута в невідрадні політичні рямці народня енергія не потахає, а визволюючись, шукає доступних її засобів і форм вияву. Нарід, що знайшовся у виняткових обставинах, не зрезиґнував із своїх аспірацій. Виріс новий тип людини, що рішена за все боронити своїх прав.

Йому, оцьому новому типові сучасної людини, стало ясним, що для всебічного вияву своєї спільноти конечним і необхідним піднести занедбані досі ділянки національного життя. Цей факт, а далі, внаслідок політичної дійсности відсутність змоги віддатись улюбленому званню, спричинили, що ряди нашої молоді спрямували свою енергію на економічну ділянку і наш край покривається сіткою промислових і торговельних станиць, будьто у виді кооператив, будьто приватних підприємств. Було б великою несправедливістю, якщо б наш загал трактував це явище як суто матеріялістичне й із цієї точки погляду підходив до справи. В час, коли на наші землі йде наступ чужої торговлі й промислу — цілі розвитку рідної торговлі і промислу далеко виходять поза рямці закресленої кличем „свій до свого по своє" тобто кличем господарської незалежности. Ідуть бо часи, що посміємо сказати, розвиток народнього господарства мусить стати забором в боротьбі за наше національне обличчя. Колись на наших землях ґерцював на дикому коні дикий татарин. Тепер жеж на модерному коні ґерцює чужий промисловець і торговець не менш ґрізний у своїх цілях. Серед таких умовин із середовища української суспільности виходить модерна людина, що поклала собі ціллю зірвати пута зневіри, злиднів, голоду й холоду і промостити шлях для кращого завтра свойого і своєї спільноти.

Проте ж багато ще нашого здорового й молодого елементу находиться по селах і в марній надії проґайнує час. В декого з них є скромні засоби та брак йому відваги вплестися в звено творчого господарського відродження своєї нації. І скільки терпить він, а при

У крутіжі світових подій

„БІЛІ КАПТУРІ“ У ФРАНЦІЇ

У Франції поліція переводить ліквідацію таємної організації — „Білі каптурі“.

Досі найшла поліція 4-ри тони вибухових матеріялів, 200 скорострілів, багато крісів, автоматичних револьверів і т. п. Крім цього викрито в Парижі й на провінції чотири пивниці, замінені на фортеці.

Голоси французької преси є поділені щодо політичного характеру і завдань та плянів тієї організації.

Соціялісти і комуністи твердять, що „Білі Каптурі“ — це збройний заговір французьких фашистів проти уряду „Людового Фронту“ та проти „демократичного“ устрою Франції, як теж, що це заговір „капіталістів“ проти „робітничих синдикатів“.

Права „Епок“ (стаття посла Керілліс'а) твердить, що „Білі Каптурі“ є тільки самозрозумілою обороною проти можливого замаху комуністів. „Французькі середні кляси (міщанство і селянство — ред.) — пише Керілліс, — не дозволять себе вирізати, як у Росії чи в Еспанії“. — Керілліс домагається репресій, а бодай роззброєння і комуністичних таємних організацій.

Знову ж монархістична „Аксіон Франсез“ називає цілу ту справу — поліційною провокацією і твердить, що поліція про „Білі Каптурі“ не тільки знала, але їх навіть попирала.

„Викриття“ згаданої організації саме тепер, коли в Парижі відбувається голосний процес полк. Де ля Рока проти 17-ох журналістів за знеславлення (на цьому процесі вийшло, між ін., на яву, що теперішній франц. людово-фронтівський премієр Шотан був замішаний у голосну справу вбивства судді Пренса, в руках якого було слідство проти ославленого обманця Ставіского!), — має за завдання викликати переслідування французьких патріотів — націоналістів. А при цьому, лякаючи усіх ліберал. демократів й інших комуно- і большевико-філів примарою „фашизму“, намагатись зцементувати „Людовий фронт“, який починає розлітатися.

„ПРИПОВІДКОВА НУЖДА СЕЛА“

„Приповідкова нужда села дійшла в деяких дільницях Річипосполитої до позему живлової катастрофи тисячей людей, тисячей родин“ — читаємо в меморіялі (ППС — складеним недавно президентові Польщі Мосціцкому. — ред.). Так. Це правда. Це найсумніша, найтрагічніша правда польської дійсности“. Таке пише Богуслав Медзінські: О нескутечним рад способє („Газета Польска“ — ч. 321.).

ЧИ ПОЛЬЩІ ЗАГРОЖУЄ БОЛЬШЕВІЗАЦІЯ?

В останньому часі велика частина французької преси почала гостру кампанію проти внутрішніх відносин ув Югославії, Румунії і Польщі, представляючи внутрішнє положення цих держав у найчорніших барвах.

Обговорюючи проєктовану подорож франц. міністра закорд. справ Дельбоса до Варшави, Букарешту, Праги й Білгороду, французький часопис „Репюблік“ пише так:

Кампанія французької преси проти названих вище держав є — із французької точки бачення, — шкідлива для самої ж Франції.

Очевидно — пише „Репюблік“, — кожна із цих держав має свої гострі внутрішньо-політичні проблеми, з цього одначе ще не виходить, щоб ці країни були напередодні революції.

„Репюблік“ гадає, що згадана пресова кампанія має на меті підпомогти ліву опозицію у названих державах проти їх теперішніх урядів.

„Якщо б навіть у Польщі міг прийти до влади новий уряд соціялістичний — пише „Репюблік“, — то й так є мало правдоподібне, щоб він змінив щонебудь у цій політиці, хіба, що хотів би збольшевізувати Польщу“...

„Репюблік“ підкреслює, що вістки про можливість приходу до влади в Польщі соціялістів та загрожуючу їй большевизацію поширює Москва та її европейські філії.

Востаннє ці вістки стали ще частіші, головно після складення не так то вже давно Проводом ППС меморіялу презид. Мосціцкому. Різні часописи почали з цього приводу вже писати про „зворот Польщі на ліво“.

Та проте „Дзєннік Людови“ був сконфіскований, бо написав, начеб то през. Мосціцкі поставився прихильно до згад. меморіялу, що не відповідає правді.

У цьому меморіялі вказує ППС на тяжке внутрішнє і зовнішнє положення Польщі та конечність змінити основно її дотеперішню політику. ППС домагається зміни виборчої ординації та переведення нових „демократичних“ виборів.

ГЕНРИ ВІКГЕМ СТІД ПРО УКРАЇНУ

„В місяці жовтні цього року відвідав Канаду й Злучені Держави Америки відомий британійський журналіст і публіцист, Г. Вікгем Стід, з Лондону.

В розмові, що її відбув з ним представник Української Пресової Служби дня 15-го жовтня в Ню Йорку, якраз день перед його від'їздом назад до Англії, Мр. Стід підчеркнув, що він пильно студіював українську проблему через останні три десятиліть. Хоч є у нього деякі застереження, щодо ставлення української справи, то його опінія про сьогоднішнє положення українського питання є така, що український національний рух змогутнів до тієї міри, що світові великодержави не можуть вже більше нехтувати майбутнім України. Він здає собі справу з цього, що, коли йде про організованість українців, то ці черпають свої сили з могутнього джерела свойого національного відчування“. (Украін. Прес. Служба —Ню Йорк).

„Квестія польсько-українська“

Під таким заголовком відбувся у Варшаві відчит майор. дипл. Л. Домоня, улаштований заходом Столичної Округи Союзу Леґіоністів. Прелеґент з'ясував національні взаємини у Сх. Галичині та „великий доробок організаційної праці українців в культурній і господарській ділянці. Дальше говорив прелеґент, що „тій офензиві українського націоналізму, польська суспільність, стала протиставитися щойно в останніх двох роках“. Якось не загадав прелеґент, що наслідком того „протиставлення“ українці мусять сотками покидати рідну землю, виїзджаючи в світ за очі, як це було недавно на Волині.

(„Приповідкова нужда села“ — продовження:) тому й загал, бо ж чесних і енергійних робітників потрібно завжди нації.

По моїй думці, ця молодь повинна з'єднатись в купецькі чи промислові спілки 5—10 осіб з відповідним капіталом, що іноді може доходити до 10 тис. зол. Цим капіталом можна доказати чудес. Хист, солідарність, енергія і капітал мусять принести результат. Для збереження доброго імени і капіталів ціж спілки можуть витворити між собою відповідну екзекутиву, що розподілювалаб працею між собою та берегла майна. І так з кожним днем, місяцем і роком, здобували б ми прогаймоване сотнями літ, а що найважніше об наші станиці народнього господарства розбився б наступ чужого капіталу. Засіб отже на засіб.

Микола Галушка

Із цим числом розсилаємо розрахункові перекази „Голосу“ ч. 249. Просимо Вп. Передплатників вплачувати передплату на дальші місяці — останній чвертьрік, і Вп. Кольпортерів вирівнювати належності за кольпортажу.

„Голос“ спірається тільки на солідності наших однодумців-передплатників. У Ваших руках лежить поширення часопису, а тимсамим збагачення його змісту! Тому просимо використовувати розрахункові перекази та вплачувати передплату на дальші місяці.

Всім, хто не вирівняє залеглостей за останній квартал, будемо здержувати часопис.

Хочемо мати совісних і точних передплатників і кольпортерів, яким залежатиме на поширенні нашого часопису й Ідеї, яку заступаємо.

Нам пишуть

ІЗ ВІДНЯ

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА

Як що року, так і цього, громадянство Відня відсвяткувало свято 1. листопада дуже врочисто. В неділю 31. жовтня вечером в годині 18, відправив о. парох др. Горникевич у місцевій церкві св. Варвари панахиду, на якій співав хор Т-ва „Січ“. Після пісні: „У дві пари несуть мари“, всі присутні перейшли до українського клюбу, де заходом українських Товариств міста Відня відбулася Академія. Перші місця заняли удекоровані відзнаками старшини української Армії, далі учасники, а далі решта публики: робітники, інтеліґенція і студентство. Академію отворив промовою студент Я. Явний. Промова коротка-ядерна, та змістовна — довго лишиться у пам'яті еміґрантів з волі чи по неволі. Після стрілецьких пісень відспіваних хором студ. Т-ва „Січ“, слідувала композиція А. Гнатишина (терцет: скрипка, чельо, фортепяи) влучно віддана п. Заньком. Обидві точки добули бурю оплесків. Після терцету п. Галя Захаріясевич з великим розумінням твору, та чуттям віддеклямувала вірш із збірки П. Карманського.

Останньою точкою свята був живий образ, в якім малі діти складають вінки під пам'ятником українського стрільця. Ця точка зворушила присутніх, а головно учасників визвольних змагань. За хвилину, коли ще не прогоміліли добре останні слова малих дітей вихованків української шкілки у Відні, заля залунала співом національного гимну.

З ЖИТТЯ „ГРОМАДИ“

В неділю, дня 24. жовтня ц. р. українське робітниче Т-во „Громада“ виставило пєсу: „Куди вітер віє“, на тлі повстання проти Скоропадського в 1918. році, пройшла дуже гарно і з добрим успіхом. Зокрема п. Мойса своєю доброю грою справді віддав добре постать того, ще на той час не цілком національно свідомого українця, що й бажав би Самостійної України, але водночас бажав би й добре влаштуватись за московського панування. Інші автори як п. Н. Ґросе, п. Ангеля Гандюк, Ервін Ґросе, та п. Ґавдуник вив'язалися із своїх роль цілком вдало.

В цілому вистава залишила гарне враження, та стала заохотою для членів Т-ва „Громада“ дальше працювати, не зважаючи на перепони із сторони комунізуючого Т-ва „Поступ“.

Відень, дня 18. XI. 1937.

ВІДЕНЕЦЬ.

ІЗ СКАЛАТЩИНИ

І СКАЛАТ НЕ ОСТАННІЙ!

Маленьке місто Скалат починає оживати. Усе більше українських шильдів на крамницях. В 1937. р. повстали в Скалаті ось такі українські крамниці: Брати Івасєчки — торговля шкір і обуви, Гавришків — Балабан — споживчо-ґалянтерійна, Стебельська — ресторан, Ганчарик — мануфактура, Ляховецька — мануфактура, Балабан — Креховець — магазин вугілля і дров. В місяці вересні основано „Союз Українських Купців“, а в жовтні ощадностеву збірницю „Пром-Банку“. Молоде українське приватне купецтво разом із Союзом Українських Кооператив та Україн-Банком видали збірні реклямові афіші для Українського Громадянства Скалатщини, щоб усі громадяни робили свої закупи в своїх українських крамницях і піддержали тим молоде купецтво в його починах і задумах. Знагоди видання збірних реклямових афішів складають скалатські купці на Українських Інвалідів 5 зл., на „Добродійні цілі“ 5 зл. і на пресовий фонд „Голосу“ 5 зл. Заохочуємо теж інших до основування українських крамниць, бо в рідній торговлі наша сила.

Купець М. І.

ІЗ ДОЛИНЩИНИ

СПРОСТУВАННЯ НА СПРОСТУВАННЯ

На надруковане спростування в ч. 39. „Голосу“ на допис з Долинщини п. з.: „Деморалізатори“, що був поміщений в 34. ч. „Голосу“, подаю ще раз вияснення і підтверджую, що п. Клюк є ревним організатором ФНЄ в цілій Болехівщині — тож не ради щадничо-кредитової пропаганди він прибув до Церківної — але задля пропаганди паліївщини.

І ще раз повторюю, що коли п. Володимир Клюк в рефераті кредитово-щадничім почав говорити про „ідеоло-

гію“ „ФНЄ“ — в тому часі я перепросив його, — щоб уже скінчив свій реферат, бо ми маємо нині пробу хору. Він дальше говорив, а вкінці переїхався по молоді, щоби не курила — хоч молодь в Цеквиній зовсім не курить. По скінченню реферату та дискусії я звернув увагу п. Клюкові, чому забороне молоді — коли сам курить — тоді о. Ярослав Левицький з досадою до мене сказав: „Йому вільно курити!“ — а я відповів словами: „Теплий кожух, тільки шкода, не на мене шитий“... Тоді о. Левицький сказав: „смаркач“ і вийшов з читальні.

По опущенню читальні о. Яр. Левицьким і п. Клюком, прийшов голова читальні п. Гринько Штурмак і накинувся на молодь із словами „дурні“, — за те, що сказали п. Клюкові правду в очі.

Річ ясна чому на спростування були печатки „Кружка Р. Ш.“ і кооперативи „Згода“ — бо тих установ головою є о. Ярослав Левицький. Не знаю, чому ще була печатка і чит. „Просвіти“. Адже голова читальні не був присутнім на тому „рефераті“.

МИКОЛА УЖЕЛА.

ПО НАШИХ МІСТАХ І СЕЛАХ

* Громадяни Новиці (Калущина) приступили до будови нової гарної церкви на місце знищеної підчас війни.
* Від 28. XI. до 3. XII. відбуватисяме в Калуші показ рідного промислу.
* 5. ц. м. передали польському населенню в Козиці (Луччина) церкву відібрану в православних українців.
* У Спасі (Долинщина) посвятили новозбудований польський костел.
* У Старій Веси (Новосандеччина) відкрили великі джерела нафтової ропи.
* Дня 25. жовтня відбулася в Комарні просвітянська анкета в приявності понад 70 делегатів від 21. читалень.
* о. Всеволода Дурбака іменував Ексц. Митрополит Капеляном для українських робітників. Дня 20. ц. м. відправлено інавгураційну Службу Божу.
* Над Стиром в околиці Луцька відкрили сліди передісторичних будівель, а у Валентовичах коло Торчина відкопали 19 могил із кістяками передісторичних мешканців Волині.

Робітниче питання в світлі двох енциклік

(Продовження)

В змаганню до поправи суспільних відносин не можна обмежитися тільки до домагання справедливого подiлу доходів, та справедливої заплати. Тут треба направити лихо при самому його початку. То значить, конечною є реформа суспільних уряджень, та направа обичаїв.

Нинішній устрій не є добрий. Відноситься це передовсім до устрою державного. **Держава в нинішних часах на все положила свою руку.** Давніше істнували численні товариства, як напр. цехи, які регулювали цілий ряд суспільних справ, як напр. охорону праці, і вони добре сповняли своє завдання. Одначе ті товариства впали тому, бо ті, що безпосередно мали користь з тих товариств, не хотіли допустити до тих товариств та користей, також й інших верств, як напр. селян, робітників і т. д. Крім цього до їх упадку причинилися також ті, що проголошували повну свободу (економічну), та які поборювали всяку організацію. Тоді то завдання тих товариств взяла на себе держава, обтяжуючи через те зовсім непотрібно себе новими, хоч дрібними тягарами. **І так воно дійшло до того, що залишилися тільки одиниці, та держава.**

Очевидним є, що держава не може дати собі ради з тими всіми обов'язками супроти суспільного життя. Тому держава повинна передавати менш важні обов'язки суспільності, товариствам, а собі залишити тільки функції найважніші.

Хибою сьогоднішніх часів є також те, що суспільність є поділена на кляси, то значить є поділена на убогих та багатих, і ті дві кляси взаємно ненавидяться, та поборюються безпощадно. Тому треба змагати до цього, щоб получити людей в громади професійні, після їх звання. Звання повинно лучити всіх тих, які в ньому працюють, і то багатих і бідних, працедавців і робітників, бо ж усі вони є зв'язані спільною працею. Праця повинна лучити людей в союзи, в зовсім природний спосіб, так як напр. сусідство лучить людей в одну громаду. **Повинні повстати стани, які охоплювали б усіх членів даного звання,** так працедавців, як і робітників, **повинні повстати так зв. корпорації.** Найголовнішим завданням кожного такого стану, корпорації, була б журба про добро всіх своїх членів а посередно через те — про добро цілої суспільности.

Ще є одна поважна похибка в сьогоднішньому устрою, а саме в господарці. Є це вільна конкуренція, або інакше необмежене суперництво. Суперництво в певній мірі, в певних границях, причинюється до поступу. Коли одначе не має воно стриму, тоді звичайно доходить до того, **що кілька одиниць опановує ціле господарське життя,** і **замісць свободи,** в якій всі мали б уділ, **приходить диктатура кількох одиниць.** (напр. картелі). Ті одиниці дбають тільки про якнайбільші зиски, хочуть витягнути якнайбільше соків з суспільної господарки. **Є це господарка грабункова,** якій треба **протиставити** іншу господарку, а саме **господарку плянову.** Та плянова господарка мусить спіратися на засадах суспільної справедливости, та суспільної любови. Коли суспільний устрій буде опертий на станах, про приналежність до яких буде рішати звання, на корпораціях та, коли буде введена плянова господарка, то тоді в суспільности буде царювати єдність та згода.

Дальше обговорює папа ті зміни, які наступили в господарському життю від часів папи Льва XIII. Отже, каже дальше Пій XI, **розвій промислу спричинив, що капіталістична господарка** (то значить така, в якій управителем становище займає капіталіст, а робітник є упосліджений) **дуже поширилася,** та всюди витиснула своє п'ятно. Найважнішим об'явом тієї господарки є централізація багацтв в руках кількох одиниць. Це спричинила вільна конкуренція. Найсильніші вдержалися, та ще й заволоділи капіталами, при помочі яких намагаються підчинити собі ціле господарське життя й опанувати владу в державі, щоби при її помочі ще більш успішно здобувати дальші багацтва.

Державна влада **повинна уговкати** вільну конкуренцію, та господарську диктатуру одиниць, а відношення між капіталом і працею та й взагалі **ціле суспільне життя повинно бути нормоване після засад справедливости та любови. Це одиноке і властиве лікарство.**

Від часів Льва XIII. **зайшли також зміни і в соціялізмі. Він роздiлився на два табори: комунізм та соціялізм. Комунізм,** як ціль, ставить собі насильний переворот, та повне знесення приватної власности. До цього він змагає шляхом боротьби кляс. Бога не признає зовсім, поборює також всяку релігію, а передовсім католицьку. Коли комунізм приходить до влади, він стає найбільш жахливим та нелюдським тираном. Прикладом цього є Совіти.

Другий табор, а саме **соціялізм, є лагідніший.** Не пропагує він насилля, та обмежує змагання до знесення приватної власности та боротьбу кляс.

(Докінчення буде).

Студентська анкета в економ. справах

Під кличем „Ані одного сотика в руки чужинців“ відбулася в неділю, дня 21. XI. 1937. р. в год. 15. в малій залі Лисенка студентська анкета. Взяло в ній участь понад 300 студентів та запрошені представники наших економічно-господарських установ.

Завданням анкети було звернути увагу загалу нашого студентства на те, що в нашій суспільній структурі проходять важні зміни. Поволі, але послідовно відроджується і розвивається третій стан, повстає українська торговля, український промисл, твориться сильна економічна підбудова під ціле українське життя.

Але рівночасно можна завважити, що підстави на яких опирали наше дотеперішне „купецько-промислове“ наставлення, були наскрізь хибні. Ми взялися творити торговельно-промислові станиці не тому, щоб ми усвідомили собі і ясно зрозуміли, що мусимо своє національне життя розбудовувати у всіх напрямках, не полишаючи ніде прогалини, але тому тільки, що ми були змушені „обставинами“ шукати інших засобів прожитку, як державна посада, що-місячна платня, і т. д., чи тому, що не мали змоги студіювати медицини, або фармації, або врешті, скінчені студії не давали нам жадного прожитку. Не маючи іншого виходу, ми кинулися шукати за джерелами заробітку і знайшли його в торговлі і промислі. Це й було провідною думкою докладів обох прелегентів. Вони звертали увагу слухачів на те, що в нас мусить повставати, розвиватися і кріпшати третій стан та господарське життя, але не тому, що немає державних посад, чи взагалі „посад“, що немає вигідного, спокійного заробітку, тільки тому, що це є життєва українська конечність, що цього вимагає добро нації, що нація без сильної економічної підбудови, без третього стану, без міського елементу, незрізничкована суспільно — є слаба і не витримає життєвої боротьби, скорше, чи пізніше піддаючися сильнішому противникові.

Так поставивши справу в засаді прелегенти в дальшому старалися зацікавити слухачів тими справами, старалися виказати, що загал студентства не сміє пасивно тільки, з боку, приглядатися тій преважній ділянці нашого життя. Навпаки! Зрозумівши вагу економічного питання в житті нації, відкинувши як хибний та шкідливий виключно особистий, еґоїстичний підхід до господарських питань, студентство повинно активно поширювати й пропагувати гасла економічної розбудови та незалежности, поміж найширшими верствами нашого громадянства. Клич „Ані одного сотика в руки чужинців“ — гасло розбудови нашого промислу і торговлі, як життєвої національної конечности в сучасний мент, повинно студентство з запалом та ентузіязмом розносити по цілому краю.

Над докладами розвинулася широка дискусія, в якій промовці заторкували різні справи порушені в докладах, або видвигали нові, в докладах не заторкнуті, а зв'язані з нашим господарським життям.

Приняттям резолюцій, що їх подамо в черг. числі, та відспіванням національного гимну закінчилася студентська анкета в годині 18[30].

ЗАЛІЗНА РУДА НА ЗАКАРПАТТІ

В іршавському повіті на Закарпатті відкрили багаті зложжя залізної руди. Більшу частину тієї руди замовили вже мадярські гути.

НОВЕ ПІДПРИЄМСТВО НА ЗАКАРПАТТІ

Дня 1. листопада ц. р. в місті Берегові п. Ілько Рачок відкрив першу тут українську молочарню при вул. Петефія ч. 2.

З українського життя

1. Листопада в Харбіні

Дня 31. жовтня в залі УНДому Українська Національна Колонія й Українська Далекосхідня Січ влаштували свято 1. листопада, на яке зібралося багато українського громадянства. Гарні доклади прочитали: Леонід Шевченко і Валя Коротенко, члени УДСічі. Після докладів забирали слово др. Барченко, др. Шлендик і Р. Федорів.

Свято Першого Листопада в Поляниці

Молодь Поляниці святкувала „Свято 1. Листопада“ врочисто в неділю 31. жовтня. В згаданім дні відправлено в місцевій церкві співану Службу Божу і закінчено Панахидою за Поляглих. В год. 18-ій, відбулася Святочна Академія в залі чит. „Просвіти“. В програму Свята входили реферати: „Перший Листопад“ (П. Чиж), „Листопадовий Чин“ (Ст. Дяків), „Легіон Невмирущих“ — (А. Таргонський), Стрілецькі пісні і деклямації. Пам'ять Поляглих вшановано однохвилинною мовчанкою: Свято закінчено відспіванням національного гимну. Присутня на Святі молодь зложила даток на Українських Інвалідів 5 зл., який вислано до УКТОДІ.

ВЕЛ. ХРАМ СВ. ЙОСАФАТА У ВАРШАВІ

На храмовому святі в гр.-кат. василіянській церкві у Варшаві відбулася дня 14. XI. ц. р. врочиста архиєрейська Служба Божа — при участі Їх Екс. Й. Коциловського. На свято прибув запрошений папський нунцій Екс. Кортозі з рим.-кат. духовенством. Єпископові Йосафатови асистували: о. В. Бараник, о. сен. Лободич і діякони о. кан. Гаркавий і о. Федорів. Принагідну проповідь виголосив ректор місцевої церкви о. Пушкарський, вітаючи на вступі папського нунція в латинській мові. Церква була переповнена вщерть вірними. Церковний хор під управою І. Ткачука, студ. консерваторії, співав добре, що підкреслив на припняті сам нунцій Кортозі. Слід зазначити, що наш обряд припав нунцієві до вподоби.

СВЯТО ОЩАДНОСТИ ПРОМ-БАНКУ

В неділю 21. ц. м. у залі львівської „Бесіди“ улаштував Пром-Банк Свято Ощадности. Свято це було призначене для приятелів ощадностевої акції та збирачів дрібної ощадности. У Святі узяли участь: Преосвященний, представники наших економічних установ та відпоручники преси. Свято відкрив голова Надзірної Ради Пром-Банку дир. Ярослав Скопляк. В своїй промові зазначив він, що від початку ощадностевої акції Пром-Банку, тоб то через рік, вплинуло до Пром-Банку 100.000 зл. З черги хор „Бандуриста“ відспівав „На прю“. Слідував реферат про вагу ощадностевої акції, а потому вирізнення приятелів ощадностевої акції і відзначення передових збирачів. Слідували ще деклямації та продукції хору „Бандуриста“. Велика скількість приявних громадян, свідчила, що ідея дрібної ощадности знайшла в нас належне зрозуміння.

336 осіб покинуло рідний обряд

В одній з наших більших міських парохій у Галичині — як подає о. Кладочний — протягом одного року перейшло на латинський обряд336 осіб. В тому числі було 22 урядовців, 15 осіб із скінченою університетською освітою, 83 ремісників, 14 студентів, 17 гімн. учеників, 5 малолітніх дітей, 8 занятих в торговлі, 9 військових, 3 друкарі, 2 рільники, 12 возьних, 5 фризієрів, 42 робітників та зарібників обох полів, 47 домашньої прислуги обох полів, 15 що подали себе як вдови, 13 „замужних“, 40 таких, що подали себе як „вільні“, 12 таких, що не подали про себе жадних даних. Це діється тоді, коли „курчи сен стан посядання“.

ПОКАРАЛИ СВЯЩЕНИКА

Золочівський суд засудив о. Матвія Муньовського з Махнівець на 20 зл. і зворот судових коштів за „легковаження польської держави“, якого допустився в той спосіб, що як голова читальні в Махнівцях 3. травня казав вивісити на її будинку замісць держ. прапору — невеличку червоно-білу горуховку. Покарали теж О. Муньовського карою 10 зл. за те, що позволив в читальні повісити тризуба.

ВИЙШЛИ З В'ЯЗНИЦІ

Дня 12. листопада вийшов з крем'янецької в'язниці народний учитель Іван Мошена, що його арештували під замітом приналежности до О. У. Н. Закидували йому теж, що організував повстання в селі Рудці в Крем'янеччині.

РЕВІЗІЯ В АКАД. ДОМІ.

Дня 24. листопада ц. р. перевела поліція ревізію в Христ. Інтернаті для студіюючої молоді (Акад. Дім) в кімнаті для студентів Галамая Степана і Рибчука Богдана. При ревізії не знайдено нічого. Галамая Ст. ув'язнили й відвезли до Золочева.

Конфіската збірки

Дня 8. листопада підчас збірки на допомогу Українському Студенству, яку переводжено між членами чит. „Просвіти“ і кр. „Р. Ш.“ в залі читальні в Поляниці прийшов постерунковий Сар з постерунку в Брязі і сконфіскував в збірщика Д. Пінаха збірку у висоті 2.70 зл. В уряді ґмінним комендант постерунку з Брязи списав з того приводу протокол, мовляв, на таку збірку треба дозволу староства.

Союз Українських Службовців у Харбіні

При Українській Нац. Колонії в Харбіні засновано союз українських службовців. На заг. зборах вибрано управу: голова інж. Вітковський, заступник Стрижиченко, скарб. Кудиковський. Це професійна організація для захисту українських службовців різних установ, де й у Харбіні стараються різні підставляти українцям ногу.

ЗАСУДИЛИ

Бережанський суд засудив І. Стельмаха на 8 літ в'язниці за замах на солтиса Кіналя в Татчині, а Г. Микулишина, замішаного в цю справу на 2 роки.

Кара за відзнаку Міхновського

Староство повітове в Долині, покарало Михайла Дякова в Поляниці за „недозволене ношене без леґітимації“ відзнаки М. Міхновського, карою у висоті 2 зл.

Слід зазначити, що поліція постерунків Болехова і Брязи забороняє носити і конфіскує згадані відзнаки.

Нова заборона стан. єпископа.

Польська преса принесла вістку, що Преосв. еп. Хомишин видав новий розпорядок, яким забороняє правити полеві богослуження з нагоди різних національньо-патріотичних свят. В другому розпорядку строго наказує священникам під загрозою кар до суспенди включно платити точно податки.

Арештування в Коломиї

Дня 17. листопада поліція перевела цілий ряд ревізій і арештувань в Коломиї. Між арештованими під замітом приналежности до Організації Українських Націоналістів, як подає польська преса, є високий урядник з часу української державности. Прізвища арештованих невідомі.

Дикунський наступ

В ночі, з дня 10. на 11. листопада 1937. р. невідома злочинна рука зрізала деревляний хрест, що стояв на могилі Січових Стрільців на кладовищі — в Щирці — на Золотій горі. Громадянство Щиреччини приняло цю вістку з величезним обуренням, п'ятнуючи цей гидкий вчинок.

Заборона освітньо-кооперативно-господарського курсу

Окружний Союз Кооператив в Щирці задумав влаштувати освітньо-кооп. господ. курс для вишколення нових кооперативних робітників. Вніс прохання за дозволом до Староства — та одержав відмовну відповідь...

Арештування

В селі Кабарівці (Зборівщина) поліція арештувала трьох молодих українців. По переслуханні одного звільнили, а решта сидить в судовому арешті.

Про Палієва й Ф. Н. Є.

В стрийській „Думці“ у вступній статті п. з.: „Голос провінції“ автор, представляючи розбиття українського центру у Львові пише м. ін. таке: „Вільні від усяких партійних пристрастей та інтересів, що хвилюють Львів, ми тут вже об'єктивно можемо ствердити, що найбільше суматохи й роздору вніс у наше життя таки Палієв заразпо створенні Ф. Н. Є. Від тоді датується суматоха в нас, яка осягнула тепер вже свою кульмінаційну точку“...

Українське Академічне Т-во „Січ“ у Відні подає оцим до загального відома, що з нагоди 70-літнього ювилею оснування товариства відбудеться в церкві св. Варвари у Відні, дня 28. XI. 1937. поминальне Богослуження за померших членів, на яке Виділ запрошує бувших членів товариства „Січ“ та її симпатиків.

Того ж самого дня о год. 15.-ій — по полудні відбудуться Звичайні Загальні Збори Т-ва у власній домівці, Відень, І., Банкгассе 1/54.

Виділ Укр. Акад. Т-ва „Січ“ у Відні.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „САМООСВІТНИКА“.

13-те число „Самоосвітника“ сконфісковане. Число 14. появиться побільшене у свойму речинці і буде мати у собі ввесь лекційний матеріял з 13. числа так, що Передплатники не будуть мати прогалин в навчальному матеріялі.

В-ВО „ДЕШЕВА КНИЖКА“

ВИКАЗ ДАЛЬШИХ ПОЖЕРТВ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ, ЗЛОЖЕНИЙ ВІД 20. ЖОВТНЯ ДО 2. ЛИСТОПАДА 1937 Р.

Краєвий Комітет Допомоги Українському Студенству у Львові подає до відома, що на конті Комітету в Промбанку (ч. 140) і Центробанку (ч. 13060) наспіли від дня 20. жовтня до 2. листопада 1937 р. такі пожертви на допомогу українському студенству.

Одноразові датки: П. Т. „Українська Щадниця“ Перемишль (із збірки) 251.50 зл., Вп. п. Елеонора Гонтова (із збірки) Коломия 128.75 зл. П. Т. „Карпатія“ Львів 100.— зл. Т-во Опіки над молоддю, Філія в Городенці 85.80 зл. П. Т. „Суспільний Промисл“ Львів 50.— зл. П. Т. „Рідна Школа“ Львів 50.— зл. Українбанк Перемишляни 25.— зл. П. Т. „Народня Гостинниця“ Льві 20.— зл. П. Т. ПСК. Ярослав 20.— зл. П. Т. Укр. Кооп. Банк „Віра“ Рава Руська 20.— зл. П. Т. Кооп. „Народній Дім“ Дрогобич 20.— зл. Вп. п. О. Левицький Залізці 20.— зл. П. Т. Кооп. „Український Нардний Дім“ в Судовій Вишні 10.— зл. П. Т. Укр. Кооп. Банк Устріки долішні 10.— зл. П. Т. ПСК. Золочів 10.— зл. П. Т. „Районова Молочарня“ Судова Вишня 5.— зл. Вп. п. О. Савойка Селиська 5.— зл. Вп. д-р М. Войцеховський Львів 5.— зл. Вп. д-р В. Ніжанковський Дрогобич 4.50 зл. Вп. Богдан Чехут лік. вет. Судова Вишня 3.— зл. (кличе П. Т. Ветер. лікарів: Івана Білоскурського, д-р Володимира Бялого, д-ра Романа Левицького, Гриця Лозинського, Ярослава Михайловича, Володимира Помірка, Федя Ткачука, Юрія Чайківського). — **Разом 843.55 зл.**

Що місячні датки: на р. шк. 1937-38 П.Т. „Українська Щадниця“ Перемишль П. Т. Вид. „Нове Село“ Львів 10.— зл. **Разом 128.50 зл.**

Всім П. Т. Жертводавцям складає Комітет щиру подяку. Рівночасно Комітет повідомляє, що від дня 1. вересня ц. р. до дня 2. листопада признав, згл. полагодив 59 (п'ятьдесять дев'ятьом) незаможним студентам одноразові допомоги або позички на загальну суму 2.942 (дві тисячі дев'ятьсот сорок два) зл. Висота допомог згл. позичок признаваних для поодиноких петентів була:
46 студентів одержало від 15 до 50 зл.
10 студентів одержало від 50 до 85 зл.
3 студентів одержало від 85 до 130 зл.
короткоречинцеві позички.

Крім цього Комітет признав дотепер 14 щомісячних стипендій на шк. р. 1937—38 на загальну суму 338 зл. (триста тридцять вісім). Висота признаних стипендій вагається від 10 до 35 зл. — Одній студентській громаді зпоза Львова, признав Комітет, з огляду на її ролю, стипендію у висоті 50 зл. місячно.

Львів, дня 3. листопада 1937.

За Президію Краєвого Комітету Допомоги Українському Студентству:

Д-р Павло Цимбалістий
голова
Д-р Константин Чехович

З ДНЕМ 19. ЛИСТОПАДА Ц. Р. ПЕРЕНЕСЕНО РЕДАКЦІЮ Й АДМІНІСТРАЦІЮ „ГОЛОСУ“ Й „НАПЕРЕДОДНІ“ з вул. МІЦКЕВИЧА ч. 11 ДО ДОМІВКИ ПРИ ВУЛИЦІ СИКСТУСЬКІЙ ч. 43а.

ТУДИ ПРОСИМО СПРЯМОВУВАТИ УСЕ ЛИСТУВАННЯ Й ПОСИЛКИ.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Вп. Члек Андрій, Тор. Адресу змінили. Часопис висилаємо Вам від 15-го липня ц. р.

Вп. Стефанів Микола, Пол. До кінця року належиться 3.90 зл.

Вп. Шумеляк Теодор, Сосн. Яр. Заплачено до 20. грудня ц. р. Поширюйте „Голос“ між своїми товаришами. Привіт!

Вп. Салиґа Мик., Горб. Заплачено до 10. жовтня ц. р.

Вп. Мартинюк Богдан, Л. Заплачено до 20. листопада ц. р.

Вп. Ортинський Люб., Вар. Розчислення що два тижні. З кольпортажі відчисляєте собі 20 процент провізії.

Вп. Оконь Мих. Кол. Гроші одержали. Заплачено до 15. жовтня 1938 р. Часопис висилали постійно.

Вп. Бородач Василь. До кінця року належиться 1.50 зл.

Вп. Жмурко Іван, Наст. Непродані часописи зверніть.

З браку місця тяг дальший листування в наступному числі.

ЧЕТВЕРТУ ЛИСТУ ШКІДНИКІВ „ГОЛОСУ“ ПОДАМО В ЧЕРГОВОМУ ЧИСЛІ.

В АДМІНІСТРАЦІЇ „ГОЛОСУ“ ЗЛОЖИЛИ:

На добродійні цілі:

Збірка на 1. листопада Чит. „Просвіти“ в Гребінцях 6.50 зл.; Збірка на весіллі П-тва Головачів у Павловичах 9.50 зл.; Збірка на весіллі п. Ліщинського Остапа і Ольги з Пеленських в Комарні 5 зл.; З нагоди забави студенти в Комарні 4 зл.; Зин. М., Львів 35 ґр.; Громадяни Скалата на 1. листопада 14 зл.; Олійник Василь, Зубків 1.20 зл.; Рикетчук Павло, Микуличин 2.50 зл.; Балка Петро, Мости Великі 50 ґр.; Студенти Б., Львів 52.40 зл.; Пірко Іван, Желдець 1.50 зл.

На Українських Інвалідів:

З нагоди забави Студенти Комарна 2.20 зл.; Добровільні датки на 1. листопада в Боратині 5.60 зл.; Збірка на 1. листопада у Вирові 8.80 зл.; Український Спортовий Клюб „Стріла“, Копичинці 8.90 зл.; Громадяни Скалата на 1. листопада 10 зл.; Молодь села Колодіївки 6.47 зл.; Надз. Рада і Управа Коοп. „Наша Будучність“, Романовичі 1.40 зл.; З нагоди забави Студ. Молодь, Буськ 5 зл.

На Допомогу Студентству:

З нагоди забави Студентська Молодь, Буськ 10 зл.

Матері - вдові:

Бандурович Гриць, Гребенів 1 зл.; Івашків Теодор, Гребенів 50 ґр.

Окремо зложили на добродійні цілі:

Камйонка Адам, збірка на весіллі 5.80 зл.; Збірка на весіллі Максимова Теодора з Дуліб к. Ходорова 3.90 зл.; Збірка на весіллі Марії і Льва Цимбалістих в Болшові 5.57 зл.

З нагоди укінчення II-го Бранжевого Курсу замісць цвітів вдячности Господареві курсу, Дирекції купецької ґімн. Р. Ш., Учительському Зборові і Прелеґентам складають курсанти 25.35 зл.

Видає БОГДАН КРАВЦІВ. — Редагує Колеґія. — За редакцію відповідає БОГДАН ЛОТОЦЬКИЙ. — Урядові години Редакції: від 10—13. Адміністрації від 8—15.
Друкарня Наукового Т-ва імени Шевченка у Львові, Чарнецького 26.